

Z KLASĄ DO MUZEUM

Program dla szkół
w Muzeum Narodowym
w Krakowie

Rok szkolny 2021/2022

Spis treści

● Jak zamówić zajęcia edukacyjne w Muzeum?	4
● Oddziały Muzeum Narodowego w Krakowie	8
● Lekcje muzealne	14
● Przedszkola i klasy 1–6 szkoły podstawowej. Tematy zajęć	14
● Klasy 7–8 szkoły podstawowej i szkoły ponadpodstawowe. Tematy zajęć	26
● „Lekcja × 2”. Wyspiański i Mehoffer	36
● Lekcje muzealne online	38
● Klasy 4–6 szkoły podstawowej. Tematy zajęć	39
● Klasy 7–8 szkoły podstawowej i szkoły ponadpodstawowe. Tematy zajęć	40
● Gry muzealne	43
● Muzeum na mieście – spacer edukacyjny	45
● Szkolenie na zamówienie. „Międzybajki, czyli o pisaniu i opowiadaniu bez nudy”	47
● Warsztaty wyjazdowe. „Opowieści przedmiotów” i „Trochębajki o Stanisławie Wyspiańskim”	48
● Dni otwarte dla nauczycieli	50

Szanowni Państwo,

serdecznie zapraszamy do udziału w przygotowanych przez nas zajęciach edukacyjnych.

W nadchodzących miesiącach w Muzeum Narodowym w Krakowie na grupy szkolne czeka wiele nowości. Naszą ofertę poszerzamy o zajęcia towarzyszące nowym galeriom stałym i wystawom czasowym.

Będzie okazja, by poznać szeroki przekrój polskiej sztuki nowoczesnej i współczesnej, również w zakresie designu i architektury, zagłębić się w świat niezapomnianych dzieł Stanisława Wyspiańskiego, a także przenieść w czasie do przełomu XIX i XX wieku – za sprawą wystawy „Polskie style narodowe 1890–1918” oraz pokazu prac Jacka Malczewskiego. Będziemy także sięgać do epok najdawniejszych, odkrywając tajemnice antyku dzięki eksponatom z Galerii Sztuki Starożytnej.

Mamy nadzieję, że ten rok szkolny da nam możliwość zaproszenia uczniów i uczennic do udziału w lekcjach, grach muzealnych oraz oprowadzaniach stacjonarnych w naszych 12 oddziałach. Bez klas szkolnych Muzeum jest niepełne – tęsknimy za Wami!

Nie rezygnujemy jednak ze zdalnego kontaktu z grupami szkolnymi – nieustannie rozwijamy i udoskonalamy program lekcji muzealnych online. Wychodzimy również w miasto, proponując spacer edukacyjny śladami artystów.

Wszystkie niezbędne informacje dotyczące aktualnych zasad wizyt grup zorganizowanych w Muzeum znajdą Państwo na stronie <https://mnk.pl/szkoly-i-nauczyciele> oraz w Centrum Informacji i Rezerwacji MNK, tel.: 12 433 57 44, e-mail: rezerwacja@mnk.pl.

W kwestiach merytorycznych dotyczących oferty dla szkół mogą się Państwo kontaktować przez adres e-mail: szkolawmuzeum@mnk.pl.

Dział Edukacji Muzeum Narodowego w Krakowie

JAK ZAMÓWIĆ ZAJĘCIA EDUKACYJNE W MUZEUM?

Centrum Informacji i Rezerwacji MNK

poniedziałek–piątek: 9:00–16:00

tel.: 12 433 57 44

e-mail: rezerwacja@mnk.pl

Rezerwacja zajęć w oddziale Muzeum Karola Szymanowskiego w willi „Atma” w Zakopanem:

tel.: 18 202 00 40

e-mail: agiewont@mnk.pl

Regulamin rezerwacji w Muzeum Narodowym w Krakowie:

<https://mnk.pl/artukul/regulamin-rezerwacji-muzeum-narodowego-w-krakowie>

Dostępność oferty dla grup szkolnych jest uzależniona od aktualnej sytuacji epidemicznej oraz obowiązujących obostrzeń. Aktualne informacje na temat możliwości wizyty z grupą w Muzeum Narodowym w Krakowie, limitów uczestników zajęć i innych obostrzeń mogą Państwo uzyskać w Centrum Informacji i Rezerwacji (tel.: 12 433 57 44, e-mail: rezerwacja@mnk.pl) bądź na stronie <https://mnk.pl/szkoly-i-nauczyciele>.

PROCES ZAMAWIANIA ZAJĘĆ

1. Zapoznaj się ze stroną internetową <https://mnk.pl/szkoly-i-nauczyciele> lub naszymi materiałami informacyjnymi.
2. Wybierz rodzaj i temat zajęć – pomocne w tym będą zagadnienia przedstawione w formie słów kluczy czy opisów informacyjnych oraz przygotowanie niezbędnych informacji:
  - termin wizyty
  - rodzaj usługi, np. lekcja muzealna, oprowadzanie, spacer itd.
  - wielkość grupy (liczba uczestników, liczba opiekunów), wiek uczestników
  - dane kontaktowe: adres instytucji, telefon i e-mail opiekuna grupy
  - uwagi dodatkowe, które pozwolą nam lepiej przygotować się do Państwa wizyty w Muzeum.
3. Dokonaj rezerwacji przez telefon lub e-mail.
4. Potwierdź dokonaną rezerwację poprzez wypełnienie formularza online (przesłanego przez CiIR) w ciągu 24 godzin od jego otrzymania.

Uwaga! Realizujemy wyłącznie rezerwacje, które zostały potwierdzone.

WAŻNE INFORMACJE

- Rezerwacje oprowadzania z przewodnikiem, lekcji muzealnych, lekcji muzealnych online, gier muzealnych i spacerów po mieście przyjmowane są minimum dwa tygodnie przed planowaną wizytą. Rezerwacji można dokonać maksymalnie z miesięcznym wyprzedzeniem.
- Rezerwacje na warsztaty wyjazdowe oraz szkolenie na zamówienie przyjmowane są z minimum miesięcznym wyprzedzeniem.
- W wypadku rezygnacji z rezerwacji później niż jeden dzień przed ustalonym terminem wizyty zamawiający zobowiązany jest do opłaty 120 zł za zamówioną usługę.
- Na zajęcia prosimy przychodzić punktualnie.
- Nie ma możliwości rozpoczęcia zajęć przed wyznaczoną godziną.
- Na grupy, które nie uprzedziły o spóźnieniu, czekamy 30 minut od chwili planowanego rozpoczęcia zajęć.
- W wyjątkowych wypadkach zastrzegamy sobie prawo do odwołania zajęć po wcześniejszym powiadomieniu zamawiającego. Może się to wydarzyć szczególnie w razie wystąpienia zagrożenia epidemicznego.
- Rezerwacja/zakup biletu jest równoznaczna z akceptacją regulaminu zwiedzania oraz rezerwacji MNK.
- Rezerwacja/zakup biletu jest równoznaczna z oświadczeniem każdego opiekuna, że według jego wiedzy ani on, ani osoba przebywająca pod jego opieką nie jest zakażona koronawirusem SARS-CoV-2.
- Uczestnik oraz jego opiekun potwierdzają, że dane kontaktowe podane przy rezerwacji/zakupie biletu online są aktualne.

CENNIK ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH I CZAS TRWANIA ZAJĘĆ

- Opłata za każdą lekcję muzealną oraz grę muzealną zawiera koszt biletu wstępu na wystawę.
- W wypadku grup szkolnych wstęp dla jednego opiekuna na każde dziesięcioro uczestników w grupie jest bezpłatny.
- Limity liczby uczestników zajęć są zależne od aktualnej sytuacji epidemicznej i obowiązujących obostrzeń. Aktualne informacje na ten temat uzyskają Państwo w Centrum Rezerwacji i Informacji oraz na stronie <https://mnk.pl/szkoly-i-nauczyciele>.

PŁATNOŚCI

Ze względu na procedury płatności za pośrednictwem faktur w Muzeum Narodowym w Krakowie możemy Państwu zaproponować trzy formy płatności:

1. Gotówką lub kartą na miejscu w kasach oddziałów MNK (jeśli istnieje potrzeba, kasy wydają faktury).
2. Wystawienie faktury pro forma z terminem płatności przed Państwa wizytą – termin realizacji maks. dwa tygodnie przed wizytą w Muzeum.
3. Wystawienie faktury przez kasę z płatnością po wizycie, jednakże zgodę na taką operację wydaje każdorazowo kierownik oddziału.

W przypadku wyboru drugiej opcji prosimy o informację bezpośrednio do Centrum Informacji i Rezerwacji MNK, które uruchomi odpowiednią procedurę.

Jeśli zdecydują się Państwo na trzeci wariant, prosimy o napisanie na adres mailowy odpowiedniego oddziału (<https://mnk.pl/kontakt/oddzialy>) prośby o wyrażenie zgody przez kierownika i przekazanie informacji o jego decyzji do Centrum Informacji i Rezerwacji MNK – naniesiemy wtedy odpowiednie poprawki na Państwa rezerwację. Należy to uczynić przed zaplanowaną wizytą.

ZNIŻKI NA LEKCJE MUZEALNE

- Karta Dużej Rodziny – 1 zł od osoby
- Krakowska Karta Rodzinna 3+ – 1 zł od osoby
- Karta Dużej Rodziny z Dzieckiem Niepełnosprawnym – wstęp bezpłatny

BILETY DLA DZIECI I MŁODZIEŻY – wejście indywidualne

WYSTAWY STAŁE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dzieci do 7 lat – wstęp bezpłatny ▪ uczniowie i studenci do 26 lat – 1 zł
WYSTAWY CZASOWE	w zależności od wystawy

BILETY – wejście grupowe

LEKCJA MUZEALNA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 12 zł od ucznia (w j. polskim) ▪ 24 zł od ucznia (w j. angielskim) Opłata minimalna: 120 zł od grupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Czas trwania: 60 do 90 minut
OPROWADZANIE Z PRZEWODNIKIEM	Bilet wstępu do galerii + usługa przewodnicka: <ul style="list-style-type: none"> ▪ język polski – 130 zł ▪ język obcy – 150 zł	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Czas trwania: 60 do 90 minut
LEKCJA DLA UCZNIÓW Z ZESPOŁÓW SZKÓŁ SPECJALNYCH I KLAS INTEGRACYJNYCH	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2 zł od ucznia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Czas trwania: 60 do 90 minut
LEKCJA DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	O szczegóły prosimy pytać w Centrum Informacji i Rezerwacji, tel.: 12 433 57 44, e-mail: rezerwacja@mnk.pl	
GRA MUZEALNA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 200 zł od grupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Czas trwania: do 2 godzin

Wszystkie zajęcia stacjonarne prowadzimy od wtorku do niedzieli w godzinach otwarcia poszczególnych oddziałów. Ostatnie grupy wpuszczane są 90 minut przed zamknięciem oddziału.

LEKCJA MUZEALNA ONLINE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 9 zł od ucznia (w j. polskim) ▪ 12 zł od ucznia (w j. angielskim) Opłata minimalna: 90 zł od grupy w j.pol., 120 zł w j.ang.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Czas trwania: 45 minut ▪ Lekcje online prowadzimy od poniedziałku do piątku w godzinach 9:00–16:00.
SPACER PO MIEŚCIE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 250 zł od grupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Czas trwania: do 3 godzin ▪ Spacerujemy od wtorku do soboty w godzinach 9:00–18:00. Spacer może się rozpocząć najpóźniej o godzinie 15:00.
WARSZTATY WYJAZDOWE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 500 zł od grupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Czas trwania: 1–1,5 godziny
SZKOLENIE DLA NAUCZYCIELI NA ZAMÓWIENIE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 500 zł od grupy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Czas trwania: 3 godziny ▪ online/stacjonarne

ODDZIAŁY MUZEUM NARODOWEGO W KRAKOWIE

Zapraszamy do 12 oddziałów Muzeum Narodowego w Krakowie. Zajęcia edukacyjne prowadzimy we wszystkich galeriach stałych oraz na wybranych wystawach czasowych.

GMACH GŁÓWNY, al. 3 Maja 1, Kraków

W budynku Gmachu Głównego MNK mieszczą się:

Galeria Rzemiosła Artystycznego, prezentująca prawie 4 tysiące obiektów: złotnictwo, tkaniny, ubiory, meble, ceramikę, szkło, instrumenty muzyczne i judaika. Pochodzą one z czasów od wczesnego średniowiecza aż po 2. połowę XX wieku.

XX + XXI. Galeria Sztuki Polskiej – otwarcie: październik 2021 roku.

Galeria prezentuje sztukę polską od ok. 1890 roku do chwili obecnej. Można tutaj zobaczyć malarstwo i rzeźbę okresu secesji, modernizmu, awangardy, twórczość ekspresjonistów, Formistów i kolorystów. Sztukę powojenną reprezentuje m.in. twórczość artystów II Grupy Krakowskiej, grup Wprost czy Ładnie. Ekspozowane są prace najwybitniejszych polskich twórców, takich jak Witkacy, Tadeusz Kantor, Maria Jarema, Jerzy Nowosielski, Alina Szapocznikow, Magdalena Abakanowicz, Henryk Stażewski czy Roman Opałka. Oprócz malarstwa i rzeźby pokazywane są również grafika, ceramika, szkło, filmy eksperymentalne i animowane.

Sale wystaw zmiennych, gdzie prezentowane są wystawy czasowe.

Więcej informacji o oddziale:

<https://mnk.pl/oddzial/gmach-glowny>

GALERIA SZTUKI POLSKIEJ XIX WIEKU W SUKIENNICACH, Rynek Główny 3, Kraków

W przeszłości pierwsza siedziba Muzeum Narodowego w Krakowie. Współcześnie jedna z największych stałych wystaw XIX-wiecznego polskiego malarstwa i rzeźby. W galerii prezentowane są dzieła wielu wybitnych twórców, takich jak Piotr Michałowski, Jan Matejko, Jacek Malczewski, Henryk Siemiradzki czy Leon Wyczółkowski. To tutaj można zobaczyć *Hołd pruski* Matejki i *Szał* Władysława Podkowińskiego.

Więcej informacji o oddziale:

<https://mnk.pl/wystawy/galeria-sztuki-polskiej-xix-wieku-w-sukiennicach>

MUZEUM KSIĄŻĄT CZARTORYSKICH, ul. Pijarska 15, Kraków

Ekspozycja w Muzeum Książąt Czartoryskich prezentuje sztukę zachodnio-europejską – w tym arcydzieła światowego malarstwa, takie jak *Dama z gronostajem* Leonarda da Vinci czy *Krajobraz z miłosiernym Samarytaninem* Rembrandta – a także rzemiosło artystyczne, militaria, grafiki, rysunki, zbiory biblioteczne i pamiątki po słynnych postaciach, m.in. po księciu Józefie Poniatowskim, Tadeuszu Kościuszcze czy Stanisławie Żółkiewskim.

Więcej informacji o oddziale:

<https://mnk.pl/oddzial/muzeum-ksiazat-czartoryskich>

ARSENAŁ MUZEUM KSIĄŻĄT CZARTORYSKICH, ul. Pijarska 8, Kraków

W budynku dawnego Arsenалу Miejskiego możemy zobaczyć niedawno otwartą ekspozycję stałą „Źródła. Galeria Sztuki Starożytnej”. Trzon wystawy stanowią zabytki związane z kulturami starożytnego Egiptu, Grecji i Rzymu – owoc kolekcjonerskich zainteresowań księcia Władysława Czartoryskiego cywilizacjami basenu Morza Śródziemnego.

Więcej informacji o galerii:

<https://mnk.pl/wystawy/zrodla-galeria-sztuki-starozytnej>

PAŁAC BISKUPA ERAZMA CIOŁKA, ul. Kanonicza 17, Kraków

W zabytkowym pałacu wzniesionym w XVI wieku znajdują się galerie: „Sztuka Dawnej Polski. XII–XVIII wiek” i „Sztuka Cerkiewna Dawnej Rzeczypospolitej”, a także wystawa „Kraków na wyciągnięcie ręki. Rzeźba architektoniczna ze zbiorów Muzeum Narodowego w Krakowie”. Pokazywane są tu dzieła polskiej sztuki średniowiecznej, renesansowej i barokowej, m.in. sławna gotycka figura Madonny z Kruźlowej, dzieła Wita Stwosza, portrety trumienne, ikony z terenu Małopolski i Rusi Czerwonej, ikonostas i tkaniny liturgiczne używane w Kościele wschodnim oraz gipsowe odlewy fragmentów najcenniejszych rzeźb architektonicznych z całej Polski.

Więcej informacji o oddziale:

<https://mnk.pl/oddzial/palac-biskupa-erazma-ciolka>

DOM JÓZEFA MEHOFFERA, ul. Krupnicza 26, Kraków

Dom urządzony i zamieszkały niegdyś przez Józefa Mehoffera, słynnego artystę okresu Młodej Polski. Pełen jego dzieł i pamiątek rodzinnych. Zobaczymy tu m.in. zabytkowe meble i rzemiosło artystyczne, bibliotekę, kolekcję drzeworytów japońskich, fotografie, rzeźby, obrazy i witraże. Za domem znajduje się zaciszny ogród.

Więcej informacji o oddziale:

<https://mnk.pl/oddzial/dom-jozefa-mehoffera>

DOM JANA MATEJKI, ul. Floriańska 41, Kraków

Jak żył Jan Matejko? Dom rodzinny najśłynniejszego polskiego malarza wypełniony jest jego obrazami olejnymi i rysunkami, jak również gromadzonymi przez niego fotografiami rodzinnymi, listami, książkami i innymi pamiątkami. Odwiedzając dom artysty, mamy okazję wyobrazić go sobie jako postać wielowymiarową: cenionego malarza, kolekcjonera i miłośnika zabytków, męża, ojca, nauczyciela.

Więcej informacji o oddziale:

<https://mnk.pl/oddzial/dom-jana-matejki>

MUZEUM IM. EMERYKA HUTTEN-CZAPSKIEGO, ul. Piłsudskiego 12, Kraków

Ponad stuletnie muzeum mieszczące najważniejszą na świecie ekspozycję prezentującą historię mennictwa i medalierstwa polskiego. Kolekcja numizmatyczna liczy dziś ponad 100 tysięcy obiektów, z czego 2500 najcenniejszych można podziwiać na wystawie. W pięknych salach pałacyku czeka na zwiedzających wiele unikatowych czy wręcz legendarnych monet, a także najrzadsze starodruki i mapy. Na tyłach budynku mieści się piękny ogród z lapidarium, w którym znajdują się fragmenty gotyckich budowli z całego Krakowa.

Więcej informacji o oddziale:

<https://mnk.pl/oddzial/muzeum-im-emeryka-hutten-czapskiego>

PAWILON JÓZEFA CZAPSKIEGO, ul. Piłsudskiego 12, Kraków

W Pawilonie mieści się ekspozycja biograficzna poświęcona Józefowi Czapskiemu, na którą składają się liczne projekcje multimedialne oraz odwzorowany w skali 1:1 pokój artysty z Maisons-Laffitte, wystawy czasowe, podręczna biblioteka z czytelnią. Na dachu budynku znajduje się taras z widokiem na okoliczne stare kamienice i ogrody.

Więcej informacji o oddziale:

<https://mnk.pl/oddzial/pawilon-jozefa-czapskiego>

KAMIENICA SZOŁAJSKICH IM. FELIKSA JASIEŃSKIEGO, pl. Szczepański 9, Kraków

Usytuowana niedaleko Rynku Głównego Kamienica Szołajskich mieści dwie wystawy stałe, zapowiadające najnowszy oddział Muzeum Narodowego w Krakowie – Muzeum Designu i Architektury, które zostanie otwarte w wyremontowanym budynku dawnego hotelu „Cracovia”.

Przedmioty. Galeria Polskiego Designu XX i XXI wieku – otwarcie:
grudzień 2021 roku

Wystawa jest chronologiczną opowieścią o narodzinach polskiego designu i kontynuacji dobrych praktyk oraz poszukiwaniu coraz to nowszych rozwiązań w projektowaniu. Nie ukazuje jedynie obiektów „dizajnerskich”, lecz zwraca uwagę na powszechność projektowania; na te przedmioty, które – bez względu na okres w dziejach – zawsze będą nam towarzyszyć.

Przekroje. Galeria Architektury Polskiej XX i XXI wieku – otwarcie:
grudzień 2021 roku

Wystawa jest poświęcona dokonaniom polskich projektantów i projektantek na polu architektury. Ukazuje poszukiwania twórców projektowania przestrzeni w różnych aspektach, poczynając od prób znalezienia narodowej tożsamości w stylu architektury, poprzez odrzucenie ornamentu i skupienie się na formie i materiale w budownictwie, a skończywszy na najbardziej nowoczesnych realizacjach światowego formatu.

Więcej informacji o oddziale:

<https://mnk.pl/oddzial/kamienica-szolajskich>

MUZEUM STANISŁAWA WYSPIAŃSKIEGO, pl. Sikorskiego 6, Kraków (otwarcie: listopad 2021 roku)

W budynku dawnego Spichlerza, wzniesionego tuż za murami obronnymi Krakowa, a zmodernizowanego do celów ekspozycyjnych w 2013 roku, mieści się Muzeum Stanisława Wyspiańskiego. Na wystawie będzie prezentowana największa w Polsce kolekcja dzieł tego artysty, należąca do Muzeum Narodowego w Krakowie. Pojawią się słynne widoki na Kopiec Kościuszki, kartony witraży do katedry na Wawelu, zaprojektowane przez niego meble i wiele innych dzieł.

Więcej informacji o oddziale:

<https://mnk.pl/oddzial/osrodek-kultury-europejskiej-europeum>

MUZEUM KAROLA SZYMANOWSKIEGO W WILLI „ATMA”, ul. Kasprusie 19, Zakopane

Karol Szymanowski, wybitny polski kompozytor i pianista, od wczesnej młodości chętnie przebywał w Zakopanem, a pod koniec życia osiadł tam na stałe. To w „Atmie” powstały takie jego dzieła jak folklorystyczny balet – pantomima *Harnasie*, *IV Symfonia koncertująca*, *II Koncert skrzypcowy* i *Litania do Marii Panny*. Na ekspozycji można zobaczyć m.in. zrekonstruowany na podstawie fotografii i opisów gabinet – miejsce pracy kompozytora. Klimatyczna willa do dzisiaj rozbrzmiewa muzyką, gdyż organizowane są tutaj również koncerty.

Więcej informacji o oddziale:

<https://mnk.pl/oddzial/muzeum-karola-szymanowskiego>

WYBRANE WYSTAWY CZASOWE

POLSKIE STYLE NARODOWE 1890–1918. WYSTAWA W SERII 4 × NOWOCZESNOŚĆ

Gmach Główny, parter

Planowany czas otwarcia: 2.07.2021–2.01.2022

Wystawa „Polskie style narodowe 1890–1918” rozpoczyna cykl czterech wystaw (w latach 2021–2024) poświęconych poszukiwaniu oryginalnych wzorców modernizacyjnych w sztuce, designie i architekturze polskiej XX i XXI wieku. Źródeł takiej narodowej formy poszukiwano zarówno w regionalnych odmianach stylów historycznych, jak i w kulturze ludowej, dążąc do odróżnienia się od późnego historyzmu oraz secesji. Na wystawie ukazane będą: przemiana polskiego ubioru narodowego, narodziny stylu zakopiańskiego w architekturze, sztuce i rzemiośle, fascynacja Huculszczyzną, dokonania artystów zrzeszonych w Towarzystwie „Polska Sztuka Stosowana” i Warsztatach Krakowskich, wystawa poświęcona architekturze i wnętrzom, odbywająca się w 1912 roku, a także jej związki z językiem esperanto.

JACEK MALCZEWSKI ROMANTYCZNY

Gmach Główny, I piętro

Planowany czas otwarcia: 18.02.2022–31.07.2022

Wystawa otwiera się w 200. rocznicę wydania *Ballad i romansów* Adama Mickiewicza, uznawanych za manifest i symboliczny początek polskiego romantyzmu. Opowiadać będzie o wyrosłych z tradycji romantycznej wątkach twórczości Jacka Malczewskiego – artysty należącego do grona najwybitniejszych indywidualności sztuki polskiej. Na wystawie zobaczymy dzieła inspirowane romantycznym mesjanizmem, twórczością Juliusza Słowackiego, ale też folklorem, ludowymi legendami i baśniami. Nie zabraknie na wskroś oryginalnych autoportretów, przywołujących echa romantycznego kultu jednostki i artysty.

LEKCJE MUZEALNE

Lekcja muzealna to okazja do bezpośredniego kontaktu z dziełami sztuki i świadectwami historii. W Muzeum Narodowym w Krakowie realizujemy lekcje dotyczące tematyki od starożytności po czasy współczesne. Zajęcia edukacyjne, opracowane z uwzględnieniem podstawy programowej, stanowią znakomite uzupełnienie i rozszerzenie lekcji w szkole czy zajęć w przedszkolu.

W trakcie lekcji muzealnych wykorzystujemy metody aktywizujące, mające pobudzić uczestników do samodzielnego myślenia i tworzenia własnych opinii (karty pracy, dyskusja, praca w grupach). Duży nacisk kładziemy na aktywną formę zwiedzania, używamy licznych rekwizytów, niektóre lekcje wzbogacamy działaniami plastycznymi.

Zajęcia prowadzimy w przestrzeni galerii oraz w salach edukacyjnych.

Przedszkola i klasy 1–6 szkoły podstawowej.

Tematy zajęć

Gmach Główny, al. 3 Maja 1

- Galeria Rzemiosła Artystycznego

Co się robi z gliny?

słowa kluczowe: *glina w historii, sztuka użytkowa, rzemiosło, ceramika, kamionka, fajans, porcelana, manufaktura*

Lekcja polecana dla przedszkoli i klas 1–3 szkół podstawowych oraz uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, uczniów niedowidzących i niewidomych.

Słońcem malowane. Witraże

słowa kluczowe: *witraż – historia i technika, projekt, karton, światło, barwa, sztuka monumentalna, malarstwo*

Lekcja polecana dla przedszkoli i klas 1–6 szkół podstawowych oraz uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, uczniów niedowidzących i niewidomych.

Historia mierzenia czasu. Zegary przez wieki

słowa kluczowe: *czas, przeszłość, mierzenie czasu, rodzaje zegarów, rzemiosło artystyczne, chronologia, epoka*

Lekcja polecana dla przedszkoli i klas 1–6 szkół podstawowych.

Jak powstają ubrania? Historia mody

słowa kluczowe: *rzemiosło artystyczne, moda, elementy stroju, przemiany w sposobie ubierania się od średniowiecza do secesji*

Lekcja polecana dla klas 1–6 szkół podstawowych, uczniów niedowidzących i niewidomych oraz uczniów z niepełnosprawnością intelektualną.

Przy polskim stole. Historia kuchni, świąteczne obyczaje

słowa kluczowe: *zwyczaje świąteczne, savoir-vivre, tradycja, zastawa stołowa, dawne naczynia, życie codzienne w dawnych epokach*

Lekcja polecana dla przedszkoli i klas 1–6 szkół podstawowych oraz uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, uczniów niedowidzących i niewidomych.

- XX + XXI. Galeria Sztuki Polskiej

Czy woda jest niebieska, a jabłko okrągłe? O kolorach i kształtach w sztuce

słowa kluczowe: *malarstwo XX i XXI wieku, sztuka abstrakcyjna, sztuka figuratywna, kolor, kolory zimne i ciepłe, podstawowe i pochodne, koło barw, kształt, figura, geometria, kompozycja, proporcje, rytm, wyobraźnia*

Lekcja polecana dla przedszkoli i klas 1–6 szkół podstawowych.

NOWOŚĆ! Zajęcia dostępne od 19 października 2021 roku.

Jak namalować radość? O emocjach w sztuce

słowa kluczowe: *sztuka XX i XXI wieku, emocje, uczucia, zmysły, nastrój, wyobraźnia, kolory ciepłe i zimne, światło, artysta i artystka, natura, inspiracja*

Lekcja polecana dla przedszkoli i klas 1–3 szkół podstawowych.

NOWOŚĆ! Zajęcia dostępne od 19 października 2021 roku.

Nie tylko farbą i pędzlem – bo nigdy nie wiesz, co cię zainspiruje!

słowa klucze: sztuka XX i XXI wieku, techniki artystyczne, pracownia artysty, kolaż, ambalaż, malarstwo materii, instalacja, forma przestrzenna, tworzywo, przedmiot, ekologia, wyobraźnia

Lekcja polecana dla przedszkoli i klas 1–6 szkół podstawowych oraz uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, uczniów niedowidzących i niewidomych.

NOWOŚĆ! Zajęcia dostępne od lutego 2022 roku.

- Polskie style narodowe 1890–1918. Wystawa w serii 4 × nowoczesność

Drewniane słońce, gliniany ptaszek – w poszukiwaniu swojego stylu

słowa klucze: styl, wzornictwo, moda, ceramika, rzemiosło artystyczne, architektura, projektant/projektantka, styl zakopiański, huculszczyzna

Lekcja polecana dla przedszkoli i klas 1–6 szkół podstawowych.

NOWOŚĆ! Zajęcia dostępne do końca grudnia 2021 roku.

Galeria Sztuki Polskiej XIX wieku w Sukiennicach, Rynek Główny 3

Przygody ze sztuką. Pierwsza wizyta w muzeum

słowa klucze: *muzeum – jego działanie, historia, architektura, kolekcja, kolekcjonowanie, sztuka, dzieło sztuki, zabytek, artysta, muzealnik*

Lekcja polecana dla przedszkoli i klas 1–3 szkół podstawowych.

W pracowni artysty

słowa klucze: *artysta, szkic, projekt, model, pracownia, obraz, płótno, podobrazie, sztaluga, paleta malarska, farby, olej lniany, rama, werniks, faktura, glina, dłuto, metal, kamień, odlew*

Lekcja polecana dla przedszkoli i klas 1–3 szkół podstawowych oraz uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, uczniów niedowidzących i niewidomych.

Rany, jestem portretowany! O portrecie

słowa klucze: *portret realistyczny, reprezentacyjny, oficjalny, psychologiczny, prywatny, autoportret, model, pozowanie, poza, gest, ubiór, atrybut, rekwizyt*

Lekcja polecana dla przedszkoli i klas 1–6 szkół podstawowych.

Namaluj mi bajkę. Legendy, baśnie i mity w obrazach

słowa klucze: *baśń, legenda, mit, mitologia, opowieść, pieśń, lirnik, tradycja, obyczaj, atrybut, bogowie, smok wawelski, lajkonik, Wanda*

Lekcja polecana dla przedszkoli i klas 1–6 szkół podstawowych.

Komu bije dzwon Zygmunta? Historia w obrazach

słowa klucze: *historia, kronikarz, malarstwo historyczne, archeologia, ojczyzna, bohater narodowy, bitwa, hołd, Rynek krakowski, król Zygmunt I Stary, Stańczyk, zabory, powstania narodowe, Tadeusz Kościuszko, Napoleon*

Lekcja polecana dla klas 1–6 szkół podstawowych.

Tygrys w muzeum! O zwierzętach w sztuce

słowa klucze: *przyroda, zwierzęta dzikie, hodowlane, domowe, zwyczaje i odgłosy zwierząt, krajobraz, pejzaż, portret*

Lekcja polecana dla przedszkoli i klas 1–3 szkół podstawowych.

Cztery pory roku. O kolorach i nastrojach w obrazach

słowa klucze: *pory roku, pejzaż, barwy przyrody, zjawiska atmosferyczne, tęcza, koło barw, mieszanie się barw, barwy ciepłe i zimne, nastrój, uczucia*

Lekcja polecana dla przedszkoli i klas 1–6 szkół podstawowych.

Muzeum Książąt Czartoryskich, ul. Pijarska 15

W pracowni dawnych mistrzów

słowa klucze: *artysta, mistrz, warsztat, obraz, rzeźba, gatunki malarskie, techniki artystyczne, rzemiosło artystyczne, „Dama z gronostajem”, Leonardo da Vinci*

Lekcja polecana dla przedszkoli i klas 1–3 szkół podstawowych oraz uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, uczniów niedowidzących i niewidomych.

Klucz do muzeum

słowa klucze: *muzeum, kolekcja, drzewo genealogiczne, zabytek, historia, czas, przeszłość, Puławy, Kraków, sztuka, kolekcjoner, muzealnik, portret, patriotyzm, Świątynia Sybilli, Dom Gotycki, Biblioteka Książąt Czartoryskich*

Lekcja polecana dla przedszkoli i klas 1–6 szkół podstawowych.

W polskim dworze szlacheckim

słowa klucze: *epoka, strój, obyczajowość, herb, dwór szlachecki, kontusz, strój narodowy, spędzanie wolnego czasu, rozrywka, savoir-vivre, tradycja, zastawa stołowa, życie codzienne w dawnych czasach, portret*

Lekcja polecana dla przedszkoli i klas 1–6 szkół podstawowych.

Arsenał Muzeum Książąt Czartoryskich, ul. Pijarska 8

- Źródła. Galeria Sztuki Starożytnej

Olimp i jego mieszkańcy, czyli szybki kurs mitologii

słowa klucze: *Olimp, politeizm, atrybut, heros, mitologia Greków i Rzymian, Jan Parandowski, frazeologia, Jowisz, Demeter, Atena, Posejdon, Hefajstos, Dionizos, Afrodyta*

Lekcja polecana dla klas 4–6 szkół podstawowych.

Morskie podróże. Na tropie starożytnych cywilizacji

słowa klucze: *wierzenia starożytnych Egipcjan, mumifikacja, amulet, hieroglify, kultura starożytnej Grecji, ceramika czerwonofigurowa, ceramika czarnofigurowa, Panatenaje, kultura starożytnego Rzymu, fresk, mozaika, sarkofag*

NOWOŚĆ! Lekcja polecana dla klas 4–6 szkół podstawowych.

Pałac Biskupa Erazma Ciołka, ul. Kanonicza 17

- Galeria „Sztuka Dawnej Polski. XII–XVIII wiek”
- Galeria „Sztuka Cerkiewna Dawnej Rzeczypospolitej”

W warsztacie dawnego artysty

słowa kluczowe: *mistrz, warsztat, rzeźba, malarstwo tablicowe, ikona, tempera, pigment, barwnik, spoiwo, złocenia, deska, kamień, Wit Stwosz*

Lekcja polecana dla przedszkoli i klas 1–3 szkół podstawowych oraz uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, uczniów niedowidzących i niewidomych. Zajęcia odbywają się w Galerii „Sztuka Dawnej Polski. XII–XVIII wiek”.

Święci, anioły i legendy

słowa kluczowe: *średniowiecze, święty, anioł, atrybut, złoto, nimb, aureola, ikona, obraz, historie o świętych, Biblia, Złota Legenda*

Lekcja polecana dla przedszkoli i klas 1–6 szkół podstawowych oraz uczniów z niepełnosprawnością intelektualną.

Zajęcia odbywają się w Galerii „Sztuka Dawnej Polski. XII–XVIII wiek” i w Galerii „Sztuka Cerkiewna Dawnej Rzeczypospolitej”.

Bestiariusz. Jakie zwierzęta kryją się w dawnych obrazach i rzeźbach

słowa kluczowe: *średniowiecze, legenda, bestiariusz, baśń, herb, fantastyczne stwory, lew, gryf, smok, symbolika zwierząt*

Lekcja polecana dla przedszkoli i klas 1–6 szkół podstawowych.

Zajęcia odbywają się w Galerii „Sztuka Dawnej Polski. XII–XVIII wiek” i w Galerii „Sztuka Cerkiewna Dawnej Rzeczypospolitej”.

Święta Bożego Narodzenia w malarstwie i rzeźbie

słowa kluczowe: *chrześcijaństwo, Boże Narodzenie, tradycje i obrzędy świąteczne na Wschodzie i Zachodzie, Wigilia, kolędy, podłaźniczka, grota, stajenka, Trzej Mędrcy*

Lekcja polecana dla grup przedszkolnych i klas 1–6 szkół podstawowych oraz uczniów z niepełnosprawnością intelektualną.

Zajęcia odbywają się w Galerii „Sztuka Dawnej Polski. XII–XVIII wiek” i w Galerii „Sztuka Cerkiewna Dawnej Rzeczypospolitej”.

Święta Wielkanocne w malarstwie i rzeźbie

słowa klucze: *chrześcijaństwo, Wielkanoc, tradycje i obrzędy świąteczne na Wschodzie i Zachodzie, Niedziela Palmowa, przedstawienia pasyjne*

Lekcja polecana dla grup przedszkolnych i klas 1–6 szkół podstawowych oraz uczniów z niepełnosprawnością intelektualną.

Zajęcia odbywają się w Galerii „Sztuka Dawnej Polski. XII–XVIII wiek” i w Galerii „Sztuka Cerkiewna Dawnej Rzeczypospolitej”.

Opowieść o Świętym Mikołaju

słowa klucze: *Święty Mikołaj, atrybut, legenda, ikona, malarstwo tablicowe*

Lekcja polecana dla przedszkoli i klas 1–6 szkół podstawowych oraz uczniów z niepełnosprawnością intelektualną.

Zajęcia odbywają się w Galerii „Sztuka Dawnej Polski. XII–XVIII wiek” i w Galerii „Sztuka Cerkiewna Dawnej Rzeczypospolitej”.

Dom Józefa Mehoffera, ul. Krupnicza 26

Zagadki starego domu, czyli jak żyło się dawniej

słowa klucze: *historia domu, życie artysty, przeznaczenie wnętrza, meble, sprzęty, obyczajowość, rodzina, wychowanie dzieci, spędzanie wolnego czasu, zabawy*

Lekcja polecana dla przedszkoli i klas 1–6 szkół podstawowych.

Co się chowa w cieniu wiązu? Zwierzęta i rośliny z ogrodu Józefa Mehoffera

słowa klucze: *przyroda, rośliny, zwierzęta, ogród, rabata, prace w ogrodzie, projektowanie ogrodu, pory roku, inspiracje przyrodą w sztuce, dekoracja*

Lekcja polecana dla przedszkoli i klas 1–3 szkół podstawowych oraz uczniów z niepełnosprawnością intelektualną.

Przy odpowiedniej pogodzie lekcja realizowana częściowo w ogrodzie Domu Józefa Mehoffera.

Opowieść o witrażu

słowa klucze: *Józef Mehoffer, technika i historia witrażu, kwatera, karton, ołów, kompozycja, światło, kolor, konserwacja*

Lekcja polecana dla przedszkoli i klas 1–3 szkół podstawowych.

Dom Jana Matejki, ul. Floriańska 41

Zmysły artysty – w pracowni malarza

słowa klucze: *pracownia, artysta, Jan Matejko, zmysły, inspiracja, faktura, szkic, plama, podobrazie, media, akcesoria malarskie – sztaluga, blejtram, paleta*

Lekcja polecana dla przedszkoli i klas 1–3 szkół podstawowych oraz uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, uczniów niedowidzących i niewidomych.

Co ja zrobię z tej twarzy? Zabawy z portretem

słowa klucze: *portret, autoportret, portret zbiorowy, wizerunek, postać, sylwetka, model, karykatura, rekwizyt, poza, gest*

Lekcja polecana dla przedszkoli i klas 1–6 szkoły podstawowej oraz dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną.

Dwie wieże i Stańczyk – krakowskie legendy w Domu Jana Matejki

słowa klucze: *legenda a historia, Kraków, zabytek, pamiątka historyczna, rzemieślnik, cech, godło, Stańczyk*

Lekcja polecana dla przedszkoli i klas 1–3 szkół podstawowych.

Muzeum im. Emeryka Hutten-Czapskiego, ul. Piłsudskiego 12

Gabinet numizmatyczny i jego tajemnice

słowa klucze: *kolekcjoner, numizmatyk, kolekcja, pieniądz, moneta, klipa, medal, banknot, awers, rewers, znak wodny, cyfry rzymskie, mennica, fałszerz*

Lekcja polecana dla klas 1–6 szkół podstawowych.

Kamienica Szolańskich, pl. Szczepański 9

- Przedmioty. Galeria Polskiego Designu XX i XXI wieku
- Przekroje. Galeria Architektury Polskiej XX i XXI wieku

Od projektu do efektu! Jak powstają rzeczy

słowa klucze: *przedmioty codziennego użytku, wzornictwo, projektowanie, design, funkcja, forma, komfort, produkcja, technologia, budynek, przestrzeń publiczna, projektowanie miast, ekologia*

Lekcja polecana dla przedszkoli i klas 1–6 szkół podstawowych.

NOWOŚĆ! Zajęcia dostępne od lutego 2022 roku.

Poduszka z betonu? O tworzywach i materiałach

słowa klucze: *materiał, tworzywo, technologia, rzemiosło, funkcjonalność, metal, drewno, tworzywo sztuczne, tkanina ozdobna, szkło, ceramika, dekoracja, inspiracja*

Lekcja polecana dla przedszkoli i klas 1–6 szkół podstawowych.

NOWOŚĆ! Zajęcia dostępne od lutego 2022 roku.

Lekcja odbywa się na wystawie „Przedmioty. Galeria Polskiego Designu XX i XXI wieku”.

Muzeum Stanisława Wyspiańskiego, pl. Sikorskiego 6

Łąka w kościele – życie i sztuka Stanisława Wyspiańskiego

słowa klucze: *Stanisław Wyspiański, artysta, sztuka, natura, Paryż, Kraków, Wawel, witraż, polichromia, dekoracja, kolor, pastel, inspiracje*

Lekcja polecana dla przedszkoli i klas 1–6 szkół podstawowych.

NOWOŚĆ! Zajęcia dostępne od 22 listopada 2021 roku.

Muzeum Karola Szymanowskiego w willi „Atma” w Zakopanem, ul. Kasprusie 19

Muzyczny dom – Karol Szymanowski w „Atmie”

słowa klucze: *kompozytor, muzeum biograficzne, folklor góralski, balet, pantomima, harnaś*

Lekcja polecana dla przedszkoli i klas 1–6 szkół podstawowych.

Kim byli harnasie? – opowieść o muzyce

słowa klucze: gwara, folklor góralski, harnaś, baca, juhas, balet, pantomima, legenda

Lekcja polecana dla przedszkoli i klas 1–6 szkół podstawowych.

Jak zamówić zajęcia? Ile trwają? Ile to kosztuje?

Klasy 7–8 szkoły podstawowej i szkoły ponadpodstawowe. Tematy zajęć

Gmach Główny, al. 3 Maja 1

- Galeria Rzemiosła Artystycznego

O modzie. Historia ubioru

słowa klucze: *moda, przemiany w sposobie ubierania się od średniowiecza do secesji, obyczajowość i styl życia, strój, kostium, strój kontuszowy, frak, krynolina, tiurniura, biżuteria i akcesoria*

Lekcja polecana dla klas 7–8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych oraz uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, uczniów niedowidzących i niewidomych.

Kultura szlachecka. Sarmatyzm

słowa klucze: *barok, sarmatyzm, złota wolność szlachecka, strój kontuszowy, obyczajowość, meble, tkaniny, zastawa i szkła stołowe*

Lekcja polecana dla klas 7–8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych oraz uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, uczniów niedowidzących i niewidomych.

- XX + XXI. Galeria Sztuki Polskiej

Twoim okiem, czyli co Ty sobie myślisz o sztuce XX i XXI wieku?

słowa klucze: *odbiorca jako współtwórca, interpretacja, strategie odbioru, definicja i rola sztuki, tożsamość artysty, estetyka, stereotyp, prowokacja, sztuka abstrakcyjna, sztuka konceptualna, sztuka zaangażowana, instalacja, rzeźba współczesna, sztuka performatywna*

Lekcja polecana dla klas 7–8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych.

NOWOŚĆ! Zajęcia dostępne od 19 października 2021 roku.

Widzieć i rozumieć – ćwiczenia z patrzenia

słowa klucze: malarstwo i rysunek XX i XXI wieku, analiza formy, analiza treści, interpretacja, sztuka abstrakcyjna i figuratywna, kontekst kulturowy, technika, ekspresja, kompozycja, perspektywa, linia, kształt, barwa, faktura, kolaż, ambalaż

Lekcja polecana dla klas 7–8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych.

NOWOŚĆ! Zajęcia dostępne od lutego 2022 roku.

W kontekście. Literatura, historia i społeczeństwo w sztuce XX i XXI wieku

słowa klucze: korespondencja sztuk, teksty kultury, sztuka zaangażowana, wyzwania współczesności, wielokulturowość, tożsamość, feminizm, trauma, kultura masowa, konsumpcjonizm, postmodernizm, poezja współczesna, komunikacja

Lekcja polecana dla klas 7–8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych.

NOWOŚĆ! Zajęcia dostępne od lutego 2022 roku.

Niech żyje sztuka! Młoda Polska i symbolizm

słowa klucze: Młoda Polska, symbolizm, ekspresjonizm, impresjonizm, secesja, dekadentyzm, sztuka dla sztuki, nastrój, chłopomania, japonizm, korespondencja sztuk, fin de siècle

Lekcja polecana dla klas 7–8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych.

NOWOŚĆ! Zajęcia dostępne od lutego 2022 roku.

- Polskie style narodowe 1890–1918. Wystawa w serii 4 × nowoczesność

Jaki styl Twój? – o poszukiwaniu polskości

słowa klucze: styl narodowy, Podhale, Stanisław Witkiewicz, Huculszczyzna, styl dworkowy, ludowość, etnografia, sztuka użytkowa, ubiór kontuszowy, esperanto, rzemiosło artystyczne, nowoczesność

Lekcja polecana dla klas 7–8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych.

NOWOŚĆ! Zajęcia dostępne do końca grudnia 2021 roku.

- Jacek Malczewski romantyczny

Chimery i tortownica. Symbolizm w malarstwie Jacka Malczewskiego

słowa klucze: *Młoda Polska, symbolizm, rola artysty i sztuki, proces twórczy, mitologia, folklor, autokreacja, Eros i Tanatos, kontekst literacki, romantyzm, historiozofia, inspiracja*

Lekcja polecana dla klas 7–8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych.

NOWOŚĆ! Zajęcia dostępne od 22 lutego 2022 roku.

Galeria Sztuki Polskiej XIX wieku w Sukiennicach, Rynek Główny 3

Malarscy kronikarze historii Polski

słowa klucze: *historia, kronikarz, tradycja, źródła ikonograficzne i historyczne, historiozofia, powstania i mity narodowe, malarstwo historyczne, batalistyka, akademizm, sztuka „ku pokrzepieniu serc”, propaganda, dydaktyzm, anegdota, alegoria, idealizacja, konwencja*

Lekcja polecana dla klas 7–8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych.

Romantyzm w kontekście literackim

słowa klucze: *romantyzm, korespondencja sztuk, polscy bohaterowie narodowi, język ezopowy, mesjanizm, gotycyzm, ludowość, historyzm, miejsca serdeczne, Józef Poniatowski, Tadeusz Kościuszko, Napoleon, Adam Mickiewicz, Piotr Michałowski, Jan Matejko*

Lekcja polecana dla szkół ponadpodstawowych.

Zrozumieć malarstwo XIX wieku. Analiza dzieła sztuki

słowa klucze: *analiza formalna i ikonograficzna, interpretacja, symbol a symbolizm, ekspresja, gatunki malarskie, techniki artystyczne w XIX wieku, kompozycja, perspektywa, światłocień, linia, barwa, walor, faktura, laserunek, impast, fini*

Lekcja polecana dla klas 7–8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych oraz dla dorosłych.

Muzeum Księżąt Czartoryskich, ul. Pijarska 15

Dziedzictwo antyku

słowa klucze: *antyk, starożytność, mitologia grecka i rzymska, średniowiecze, renesans, klasycyzm, humanizm, język łaciński, symbol, alegoria, atrybut, kanon, Homer, Wergiliusz, Apulejusz, Sybilla, dewiza*

Lekcja polecana dla klas 7–8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych.

Chwała i sława. Wielkie dynastie, wielcy wodzowie

słowa klucze: Jagiellonowie, Łukasz Cranach, Wazowie, Łukasz Opaliński, Jan III Sobieski, odsiecz wiedeńska, dynastia, elekcja, dwór królewski, sylwetki władców i władczyń, Stefan Czarnecki, Stanisław Żółkiewski

Lekcja polecana dla klas 7–8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych.

Co z tą Damą? Gdzie ten Rembrandt?

słowa klucze: portret, pejzaż, „Dama z gronostajem”, Leonardo da Vinci, „Krajobraz z miłosiernym Samarytaninem”, Rembrandt van Rijn, mecenat, konserwacja, warsztat malarski, malarstwo olejne

Lekcja polecana dla klas 7–8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych.

„Przeszłość przyszłości” – czas Czartoryskich

słowa klucze: muzeum, kolekcja, drzewo genealogiczne, zabytek, historia, czas, przeszłość, Puławy, Biblioteka Księżąt Czartoryskich, Kraków, sztuka, kolekcjoner, muzealnik, portret, patriotyzm, Świątynia Sybilli, Dom Gotycki, Tadeusz Czacki, rozbiory

Lekcja polecana dla klas 7–8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych oraz dla dorosłych.

Północ czy południe? Jak czytać dzieło sztuki?

słowa klucze: analiza formalna i ikonograficzna, interpretacja, konwencja, gatunki malarskie, techniki artystyczne, kompozycja, perspektywa, światłocień, symbol, kontekst kulturowy

Lekcja polecana dla klas 7–8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych.

Arsenał Muzeum Księżąt Czartoryskich, ul. Pijarska 8

- Źródła. Galeria Sztuki Starożytnej

Bogowie i herosi. Wątki mitologiczne w sztuce antycznej

słowa klucze: mitologia, mit, politeizm, atrybut, frazeologia, Fidiusz, heros, Jowisz, Atena, Demeter, Prometeusz, Herkules, Dionizos, Afrodyta, Diana, Apollo

NOWOŚĆ! Lekcja polecana dla klas 7–8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych.

Klątwa faraona, piętno Achillesa. Wielkie cywilizacje basenu Morza Śródziemnego

słowa klucze: sarkofag, fresk, mozaika, kontrapost, olimpiada, kultura starożytnego Egiptu, kultura starożytnej Grecji, kultura starożytnego Rzymu, mumifikacja, hieroglify

NOWOŚĆ! Lekcja polecana dla klas 7–8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych.

Pałac Biskupa Erazma Ciołka, ul. Kanonicza 17

- Galeria „Sztuka Dawnej Polski. XII–XVIII wiek”
- Galeria „Sztuka Cerkiewna Dawnej Rzeczypospolitej”
- Kraków na wyciągnięcie ręki – ekspozycja rzeźby architektonicznej

Świat średniowiecznej sztuki

słowa klucze: średniowiecze, teocentryzm, religijność średniowiecza, misteria, sztuka sakralna, malarstwo tablicowe, rzeźba, epitafium, ikonografia, atrybut, symbol, perspektywa hierarchiczna, fundator, mistrz, warsztat, źródła obrazowania: Biblia, Złota Legenda

Lekcja polecana dla klas 7–8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych oraz dla dorosłych.

Lekcja odbywa się w Galerii „Sztuka Dawnej Polski. XII–XVIII wiek”.

Wzorce osobowe średniowiecza

słowa klucze: średniowiecze, teocentryzm, wzorce osobowe: władca, rycerz, święty, asceta, rola wzorców osobowych w społeczeństwie i kulturze epoki, kultura i obyczaje rycerskie, ikonografia, hagiografia

Lekcja polecana dla klas 7–8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych.

Lekcja odbywa się w Galerii „Sztuka Dawnej Polski. XII–XVIII wiek” i na wystawie „Kraków na wyciągnięcie ręki”.

Sztuka polskiego baroku

słowa klucze: barok, kultura szlachecka, cechy sztuki barokowej (dynamizm, kontrast, luminizm, figura serpentinata), epitafium, vanitas

Lekcja polecana dla klas 7–8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych oraz dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, uczniów niedowidzących i niewidomych oraz dla dorosłych

Lekcja odbywa się w Galerii „Sztuka Dawnej Polski. XII–XVIII wiek”.

Jak czytać dzieło sztuki? Średniowiecze, renesans, barok

słowa klucze: malarstwo tablicowe, rzeźba, techniki artystyczne, sztuka sakralna, sztuka świecka, tematy charakterystyczne dla danej epoki: scena biblijna, portret, ikonografia, atrybut, symbol, alegoria, kompozycja, głębia, perspektywa hierarchiczna, zbieżna, malarska, powietrzna, światło i cień, kolorystyka obrazu

Lekcja polecana dla klas 7–8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych oraz dla dorosłych

Lekcja odbywa się w Galerii „Sztuka Dawnej Polski. XII–XVIII wiek”.

Ikona – odkrywanie tajemnicy

słowa klucze: prawosławie, kościół grekokatolicki, cerkiew, ikona, ikonostas, kanon, język symboliczny, technologia powstawania ikony: deska, pigment, spoiwo, tempera jajowa, złocenia, inskrypcje

Lekcja polecana dla klas 7–8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych, dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną oraz dla dorosłych.

Lekcja odbywa się w Galerii „Sztuka Cerkiewna Dawnej Rzeczypospolitej”.

Dom Józefa Mehoffera, ul. Krupnicza 26

Kultura, obyczaje i sztuka Młodej Polski

słowa klucze: Młoda Polska, secesja, artysta, role społeczne kobiet i mężczyzn, patriotyzm, sztuka dla sztuki, teatr, literatura, cyganeria, sztuka ogrodowa, Józef Mehoffer, Stanisław Wyspiański, motywy roślinne, japonizm, ludowość, umiłowanie dawności, asymetria, pastel, Kraków

Lekcja polecana dla klas 7–8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych oraz dla dorosłych

Dom Jana Matejki, ul. Floriańska 41

Rodzina jak z obrazka. Jak się żyło w XIX wieku?

słowa klucze: kobieta, mężczyzna, rodzina w XIX wieku, role i obowiązki, modele wychowania do ról społecznych, wychowanie dzieci, model ojcostwa i macierzyństwa w XIX-wiecznej rodzinie mieszczańskiej, obyczajowość, tradycja, pozycja społeczna, wzorce kulturowe, wychowanie patriotyczne

Lekcja polecana dla klas 7–8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych oraz dla dorosłych.

Muzeum im. Emeryka Hutten-Czapskiego, ul. Piłsudskiego 12

Kryzys i prosperity

słowa klucze: *prosperity, kryzys, złoty wiek, wojny XVII wieku, dualizm gospodarczy, koniunktura, folwark, eksport, import, inflacja, pieniądz podwartościowy, moneta*

Lekcja polecana dla klas 7–8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych oraz dla dorosłych.

Płacidło, moneta, karta kredytowa, czyli historia pieniądza

słowa klucze: *numizmatyka, pieniądz, płacidło, barter, moneta, klipa, banknot, bon, awers, rewers, znak wodny, mincerz, mennica*

Lekcja polecana dla klas 7–8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych oraz dla dorosłych.

Między bykiem a niedźwiedziem. Krótki kurs ekonomii

słowa klucze: *giełda, makler, papiery wartościowe, akcje, obligacje, PDA, indeksy giełdowe, notowania giełdowe, hossa, bessa, akcjonariusz*

Lekcja polecana dla klas 7–8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych oraz dla dorosłych.

Pawilon Józefa Czapskiego, ul. Piłsudskiego 12

Józef Czapski – artysta i świadek historii XX wieku

słowa klucze: *kapizm, Paryż, Józef Pankiewicz, II wojna światowa, Katyń, generał Władysław Anders, emigracja, Jerzy Giedroyc, „Kultura”, Polska Ludowa, malarstwo, krytyka artystyczna*

Lekcja polecana dla klas 7–8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych

Kamienica Szolańskich, pl. Szczepański 9

- Przedmioty. Galeria Polskiego Designu XX i XXI wieku
- Przekroje. Galeria Architektury Polskiej XX i XXI wieku

Wszystko jest zaprojektowane

słowa klucze: *polski design XX i XXI wieku, projekt, rysunek techniczny, forma, estetyka, funkcjonalność, polska architektura XX i XXI wieku, planowanie przestrzenne, projektowanie odpowiedzialne społecznie i ekologicznie, projektowanie przestrzeni wirtualnej i gier*

Lekcja polecana dla klas 7–8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych.

NOWOŚĆ! Zajęcia dostępne od lutego 2022 roku.

Muzeum Stanisława Wyspiańskiego, pl. Sikorskiego 6

Prawda i mit o Stanisławie Wyspiańskim

słowa klucze: *Młoda Polska, biografia, rola artysty, sztuka, natura, teatr, „Wesele”, Paryż, Kraków, Wawel, witraż, polichromia, pastel, inspiracje, modernizm*

Lekcja polecana dla klas 7–8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych.

NOWOŚĆ! Zajęcia dostępne od 22 listopada 2021 roku.

Stanisław Wyspiański – Archaist or Modernist?

keywords: *modernism, Young Poland, Stanisław Wyspiański, biography, art, nature, theater, Paris, Krakow, stained glass, polychrome, pastel, inspirations*

Lekcja w języku angielskim polecana dla klas 7–8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych.

NOWOŚĆ! Zajęcia dostępne od 22 listopada 2021 roku.

Muzeum Karola Szymanowskiego w willi „Atma” w Zakopanem, ul. Kasprusie 19

Zakopiańska bohema – międzywojnie pod Tatrami

słowa klucze: *bohema, awangarda w sztuce i literaturze, Karol Szymanowski, Witkacy i Firma Portretowa, Jarosław Iwaszkiewicz, Julian Tuwim, Julian Lechoń, Zofia Nałkowska*

Lekcja polecana dla klas 7–8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych.

W zakopiańskim stylu – podhalańskie inspiracje

słowa klucze: *Podhale, Zakopane, styl zakopiański, budownictwo i wzornictwo, pensjonat, uzdrowisko, moda na Zakopane, Karol Szymanowski, willa „Atma”, artyści w „Atmie”, Państwowa Szkoła Przemysłu Drzewnego*

Lekcja polecana dla klas 7–8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych.

Jak zamówić zajęcia? Ile trwają? Ile to kosztuje?

„LEKCJA × 2”

WYSPIAŃSKI I MEHOFFER

- To propozycja połączenia dwóch lekcji, które odbywają się w Muzeum Stanisława Wyspiańskiego (pl. Sikorskiego 6) oraz w Domu Józefa Mehoffera (ul. Krupnicza 26).
- Oba oddziały są położone w bliskiej odległości, dlatego grupę z łatwością można podzielić na dwie mniejsze i równolegle uczestniczyć w zajęciach. Jedna grupa zaczyna w Muzeum Stanisława Wyspiańskiego, druga w Domu Józefa Mehoffera, następnie grupy wymieniają się i przechodzą do kolejnego oddziału, gdzie uczestniczą w kolejnej lekcji muzealnej.
- Połączenie obu lekcji to świetna okazja do dłuższej podróży w barwny świat młodopolskiej sztuki!
- „Lekcja × 2” trwa 3,5 godziny (z półgodzinną przerwą na odpoczynek i przejście do drugiego oddziału).

Wyspiański i Mehoffer – z wizytą w bajecznym ogrodzie

W ofercie zawiera się uczestnictwo w dwóch lekcjach stacjonarnych:

Łąka w kościele – życie i sztuka Stanisława Wyspiańskiego – Muzeum Stanisława Wyspiańskiego

Opowieść o witrażu – Dom Józefa Mehoffera

słowa klucze: *artysta, sztuka, natura, Paryż, Kraków, Wawel, witraż, polichromia, dekoracja, pastel, inspiracje, technika i historia witrażu, kwatera, karton, ołów, kompozycja, światło, kolor, konserwacja*

Lekcje polecane dla klas 1–6 szkół podstawowych.

NOWOŚĆ! Oferta dostępna od 19 listopada 2021.

Wyspiański i Mehoffer – przyjaciele i twórcy młodopolscy

W ofercie zawiera się uczestnictwo w dwóch lekcjach stacjonarnych:

Prawda i mit o Stanisławie Wyspiańskim – Muzeum Stanisława Wyspiańskiego

Kultura, obyczaje i sztuka Młodej Polski – Dom Józefa Mehoffera

słowa kluczowe: *Młoda Polska, biografia, rola artysty, sztuka, natura, teatr, „Wesele”, Paryż, Kraków, Wawel, witraż, polichromia, pastel, inspiracje, modernizm, Młoda Polska, secesja, artysta, role społeczne kobiet i mężczyzn, patriotyzm, sztuka dla sztuki, teatr, literatura, cyganeria, sztuka ogrodowa, motywy roślinne, japonizm, ludowość, umiłowanie dawności, asymetria*

Lekcje polecane dla klas 7–8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych.

NOWOŚĆ! Oferta dostępna od 19 listopada 2021 roku.

Jak zamówić zajęcia? Ile trwają? Ile to kosztuje?

LEKCJE MUZEALNE ONLINE

- Wychodząc w stronę zmieniających się potrzeb grup zorganizowanych, przenieśliśmy niektóre z naszych zajęć do sieci. Lekcje muzealne online są inspirowane lekcjami, które zazwyczaj realizujemy w formule stacjonarnej w naszym Muzeum. Zostały one dostosowane do specyfiki spotkań w Internecie. Uwzględniają zarówno elementy wykładowe, jak i zadania angażujące uczestników. Specjalnie przygotowane prezentacje pozwalają poznać wiele dzieł ze zbiorów Muzeum, ułatwiają przyswojenie najważniejszych informacji, są punktem wyjścia do interakcji.
- Zajęcia trwają godzinę lekcyjną i są prowadzone przez doświadczonych edukatorów muzealnych.
- Lekcje online zaplanowane są tak, aby każdy uczestnik mógł indywidualnie uczestniczyć w przewidzianych przez nie aktywnościach i zadaniach. Jeśli grupa chciałaby pracować wspólnie (np. przy jednym komputerze), prosimy o dodatkową informację.
- Zamawiający otrzymuje wiadomość mailową z informacjami o płatności, szczegółami organizacyjnymi i linkiem do spotkania online. Link oraz informacje organizacyjne przekazuje uczestnikom zajęć zamawiający.
- Płatności za zajęcia należy dokonać przed umówionym terminem lekcji.

Klasy 4–6 szkoły podstawowej. Tematy zajęć

Kolekcjonowanie – pasja czy szaleństwo?

słowa klucze: *kolekcjonowanie, kolekcja, przeszłość, dziedzictwo, sztuka, zabytek, Izabela Czartoryska, Jan Matejko, Feliks „Manggha” Jasieński, zbiory, pamięć*

Historia mierzenia czasu. Zegary przez wieki

słowa klucze: *czas, przeszłość, mierzenie czasu, rodzaje zegarów, rzemiosło artystyczne, chronologia, epoka*

Muzyczny dom Karola Szymanowskiego

słowa klucze: *kompozytor, muzeum biograficzne, folklor góralski, balet, pantomima, harnaś*

Białe złoto. O ceramice w zbiorach Czartoryskich

słowa klucze: *ceramika, porcelana, fajans, dwór, szlachta, garncarstwo, rzemiosło artystyczne, liczenie czasu – wieki*

Jak czytać przeszłość? O źródłach historycznych

słowa klucze: *źródła historyczne, historyk, archiwum, biblioteka, dzieła sztuki, wspomnienia, pamiętniki, archeologia, nauki pomocnicze historii (sfragistyka, numizmatyka, genealogia)*

Klasy 7–8 szkoły podstawowej i szkoły ponadpodstawowe. Tematy zajęć

Dama z gronostajem i Leonardo da Vinci

słowa klucze: portret, „Dama z gronostajem”, Leonardo da Vinci, mecenat, konserwacja, warsztat malarski, malarstwo temperowe, malarstwo olejne, sfumato

Krajobraz z miłosiernym Samarytaninem i Rembrandt van Rijn

słowa klucze: pejzaż, „Krajobraz z miłosiernym Samarytaninem”, Rembrandt van Rijn, konserwacja, malarstwo olejne, warsztat malarski, przypowieść

Kultura szlachecka. Sarmatyzm

słowa klucze: barok, sarmatyzm, złota wolność szlachecka, strój kontuszowy, portret sarmacki, portret trumienny, obyczajowość, zastawa i szkła stołowe, elementy uzbrojenia

Jak czytać dzieło sztuki? Średniowiecze, renesans, barok

słowa klucze: malarstwo tablicowe, rzeźba, techniki artystyczne, sztuka sakralna, sztuka świecka, tematy charakterystyczne dla danej epoki, ikonografia, symbol, alegoria, kompozycja, głębia, perspektywa hierarchiczna, zbieżna, malarska, powietrzna, światło i cień

Sztuka dla sztuki. Twórczość artystyczna Młodej Polski

słowa klucze: Młoda Polska, Kraków, secesja, artysta, sztuka dla sztuki, literatura, cyganeria, motywy roślinne, japonizm, ludowość, umiłowanie dawności, asymetria, pastel, witraż

Romantyzm w kontekście literackim

słowa klucze: romantyzm, polscy bohaterowie narodowi, mesjanizm, gotycyzm, ludowość, historyzm, Adam Mickiewicz, Józef Poniatowski, Tadeusz Kościuszko, Napoleon, Jan Matejko, Piotr Michałowski

Zrozumieć malarstwo XIX wieku. Analiza dzieła sztuki

słowa klucze: analiza formalna i analiza treści, gatunki malarskie, ekspresja, techniki artystyczne w XIX wieku, kompozycja, perspektywa, światłocień, linia, barwa, walor, faktura, laserunek, impast, fini, luminizm

Malarscy kronikarze historii Polski

słowa klucze: historia, kronikarz, tradycja, powstania i mity narodowe, malarstwo historyczne, batalistyka, sztuka „ku pokrzepieniu serc”, propaganda, alegoria, idealizacja, konwencja

Wiktoria wiedeńska. Historia wielkiego zwycięstwa

słowa klucze: Jan III Sobieski, Imperium Osmańskie, barok, orientalizm, janczar, husaria, szabla, jatagan, buńczuk, kałkan, kawa

Sztuka umierania. Motyw vanitas w sztuce sarmackiej

słowa klucze: motyw vanitas, sztuka wanitatywna, sztuka sarmacka, pompa funebris, castrum doloris, portret trumienny, chorągiew nagrobna, epitafium

Finis Poloniae. Ostatnie lata I Rzeczypospolitej

słowa klucze: Tadeusz Kościuszko, rozbiory Polski, konfederacja barska, Stanisław August Poniatowski, Hugo Kołłątaj, Stanisław Małachowski, Konstytucja 3 maja, konfederacja targowicka

Bogowie i herosi. Wątki mitologiczne w sztuce antycznej

słowa klucze: mitologia, mit, politeizm, atrybut, frazeologia, Fidiasz, heros, Jowisz, Atena, Demeter, Prometeusz, Herkules, Dionizos, Afrodyta, Diana, Apollo

NOWOŚĆ!

Nasza nowoczesność! W poszukiwaniu polskiego stylu

słowa klucze: styl narodowy, styl zakopiański, Stanisław Witkiewicz, huculszczyzna, Młoda Polska, sztuka użytkowa, rzemiosło artystyczne, nowoczesność

„Prosi, żeby go nie odwiedzać” – o życiu i twórczości Stanisława Wyspiańskiego

słowa klucze: artysta wszechstronny, Młoda Polska, secesja, modernizm, malarstwo, sztuka użytkowa, natura, chłopomania, polskość, teatr, „Wesele”

NOWOŚĆ! Zajęcia dostępne od 22 listopada 2021 roku.

Chimery i tortownica. Symbolizm w malarstwie Jacka Malczewskiego

słowa klucze: symbolizm, Młoda Polska, rola artysty i sztuki, proces twórczy, mitologia, folklor, autokreacja, Eros i Tanatos, kontekst literacki, romantyzm, historiozofia, inspiracja

NOWOŚĆ! Zajęcia dostępne od 22 lutego 2022 roku.

Wszystko jest zaprojektowane

słowa klucze: polski design XX i XXI wieku, projekt, rysunek techniczny, estetyka, użyteczność, polska architektura XX i XXI wieku, planowanie przestrzenne, projektowanie odpowiedzialne społecznie i ekologicznie, projektowanie przestrzeni wirtualnej i gier

NOWOŚĆ! Zajęcia dostępne od lutego 2022 roku.

Lady with an Ermine and Leonardo da Vinci

keywords: masterpiece, portrait, Leonardo da Vinci, oil painting, tempera painting, Renaissance painting, sfumato

Zajęcia w języku angielskim.

Landscape with the Good Samaritan and Rembrandt van Rijn

keywords: masterpiece, landscape = scenery, Rembrandt van Rijn, oil painting, Baroque painting, parable, staffage

Zajęcia w języku angielskim.

Jak zamówić zajęcia? Ile trwają? Ile to kosztuje?

GRY MUZEALNE

Grywalizacja prowadzona na podstawie pracy z autentycznymi zabytkami pomaga spojrzeć na wystawę w zupełnie nowy sposób!

Gra muzealna polega na rozwiązywaniu zadań w przestrzeni galerii pod okiem edukatora muzealnego, który czuwa nad koordynacją działań. Uczniowie pracują w kilkuosobowych grupach w oparciu o zadania umieszczone w kartach pracy. Zadania wymagają od uczestników odszukania wybranych obiektów, przyjrzenia się szczegółom, jak również połączenia faktów i wysnucia wniosków. Po zakończeniu gry edukator podsumowuje wyniki oraz przedstawia prawidłowe odpowiedzi, jednocześnie oprowadzając uczestników po wystawie.

Prócz motywowania uwagi gry muzealne pomagają kształtować kompetencje społeczne, m.in. umiejętność współpracy, uczą aktywnego, wnikliwego patrzenia. Emocje towarzyszące rozgrywkom pomagają w zapamiętywaniu.

Gry muzealne polecane są uczniom klas 7–8 szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych.

Tajniki muzealnego flirtu

Gra w Galerii Sztuki Polskiej XIX wieku w Sukiennicach

Erudycyjny flirt w muzeum? Dlaczego nie! Wszak nie od dziś wiadomo, że ludzie zaprzyjaźnieni z kulturą roztaczają wokół siebie nieodparty urok. Zawrzyj bliższą znajomość z muzealnym entuzjastą i słynnym casanovą Hippollitem Kwassem, uporządkuj jego notatki dotyczące galerii w Sukiennicach i przekonaj się, że znajomość sztuki i literatury może się przydać w najbardziej zaskakujących momentach!

Z duchami afera w Domu Mehoffera

Gra w Domu Józefa Mehoffera

Grupa zafascynowanych młodopolską literaturą nastolatków próbuje zorganizować seans z duchami w Domu Józefa Mehoffera. Zaglądając w zakamarki kolejnych pokoi, napotkają kilka osób ważnych w życiu artysty, a może nawet jego samego?... Pomóż rozpoznać wszystkie postaci i poczuć klimat krakowskiego *fin de siècle'u!*

Od laika do numizmatyka. Uporządkuj miliony monet!

Gra w Muzeum im. Emeryka Hutten-Czapskiego

Czy wiesz, że podczas II wojny światowej w piwnicy Pałacyku Czapskich ukrywano w beczkach kilkanaście tysięcy niezwykle cennych numizmatów? Wciel się w rolę osoby porządkującej zbiory po zawierusze wojennej i pomóż uzupełnić karty inwentarzowe. Poczuj się jak rasowy numizmatyk, a przy okazji wzbogać o nowe umiejętności i wiedzę!

Tajemnice biskupiego pałacu

Gra w Pałacu Biskupa Erazma Ciołka

Pewien muzealny entuzjasta, Wieńczysław Nieszczeólny, postanowił wydać broszurę poświęconą detalom najciekawszych, najbardziej frapujących dzieł z Galerii „Sztuka Dawnej Polski. XII–XVIII wiek”. Jest jednak dość roztrzepany i zgubił listę z tytułami dzieł, która miała być podstawą spisu treści. Wydawca broszury liczy na Waszą pomoc!

XX + XXI. Galeria Sztuki Polskiej – gra muzealna

Dostępna od lutego 2022 roku.

Więcej informacji pojawi się niebawem na: <https://mnk.pl/gry-muzealne>.

NOWOŚĆ!

Jak zamówić zajęcia? Ile trwają? Ile to kosztuje?

MUZEUM NA MIEŚCIE – SPACERY EDUKACYJNE

Spacery muzealne są doskonałą okazją do wyostżenia spostrzegawczości, poćwiczenia wyobraźni i rozruszania zastałych mięśni. Dzięki wiedzy i umiejętnościom edukatorek i edukatorów oraz z pomocą kart pracy grupy szkolne poznają miejsca szczególnie bliskie i ważne dla Jana Matejki, Stanisława Wyspiańskiego i innych artystów młodopolskich.

Spacery polecane są uczniom klas 7–8 szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych.

Zajęcia nie obejmują zwiedzania wystaw muzealnych.

Kraków Wyspiańskiego – spacer po mieście

Zapraszamy do zwiedzania Krakowa oczami artysty! Uczestnicy będą rozwiązywać zadania czekające na nich na trasie szlaku Stanisława Wyspiańskiego. Będą musieli wykazać się spostrzegawczością, wyobraźnią i wytrwałością, albowiem miejsca związane z jego życiem i sztuką są często ukryte pośród uliczek krakowskiego Starego Miasta.

Trasa: Spacer rozpoczyna się od Gmachu Głównego MNK i wiedzie przez wybrane miejsca związane z Wyspiańskim. Uczestnicy zobaczą m.in. Teatr im. Słowackiego, gdzie odbyła się premiera „Wesela”, Akademię Sztuk Pięknych, gdzie studiował i był profesorem, miejsca zamieszkania artysty (Dom Józefa Mehoffera) i te kojarzone z jego sztuką (kościół Franciszkanów, bazylika Mariacka, Planty).

W trakcie spaceru grupa wchodzi wyłącznie do kościoła Franciszkanów (o ile jest taka możliwość).

Krok w krok z Matejką – spacer po mieście

Podczas spaceru zaprosimy uczestników do miejsc szczególnie bliskich Janowi Matejce, w których żył i tworzył. Opowiemy, jak narodziła się miłość artysty do historii, który krakowski zabytek lubił najbardziej i dlaczego zwrócił Radzie Miasta dyplom honorowego obywatela Krakowa. Wspólnie odtworzymy też jedną z najbardziej żywych dyskusji dotyczących wyglądu miasta w XIX wieku.

Trasa: Spacer rozpoczyna się w Domu Jana Matejki przy ulicy Floriańskiej 41. Uczestnicy będą mogli przemierzyć trasę, którą praktycznie codziennie chadzał artysta. Zobaczą również miejsca związane z życiem i twórczością malarza, takie jak Akademia Sztuk Pięknych, która nosi jego imię, kościół Mariacki, Rynek Główny, Collegium Maius, Cerkiew Podwyższenia Krzyża Świętego.

Uwaga: grupa nie wchodzi do wnętrza uczelni, kościołów czy cerkwi (chyba że będzie taka możliwość).

W młodopolskim duchu – Kraków szlakiem artystów i artystek

Podczas spaceru wspólnie poszukamy echa Krakowa sprzed ponad stu lat i odwiedzimy miejsca ważne dla artystów przełomu wieków. Gdzie mieszkała Olga Boznańska? Co robili studenci Akademii Sztuk Pięknych na Starym Kleparzu? Czyjego autorstwa fryz zdobi Pałac Sztuki? Który artysta jako pierwszy zamieszkał w Bronowicach? Wspólnie odkryjemy, co fascynowało i inspirowało młodopolskich artystów, a co budziło ich sprzeciw.

Spacer dostępny od października 2021 roku. Więcej informacji pojawi się niebawem na: <https://mnk.pl/muzeum-na-miescie-spacery-edukacyjne>.

NOWOŚĆ!

Jak zamówić zajęcia? Ile trwają? Ile to kosztuje?

A gdyby tak zwiedzić Kraków Wyspiańskiego w formie gry miejskiej?

Zapraszamy do samodzielnego grania w „Przygotowania do wesela”:
<https://mnk.pl/artukul/przygotowania-do-wesela-gra-miejska>

SZKOLENIE NA ZAMÓWIENIE

„MIĘDZYBAJKI, CZYLI O PISANIU I OPOWIADANIU BEZ NUDY”

Zapraszamy na szkolenie, podczas którego zmierzmy się z tworzeniem tekstu i konstruowaniem opowieści, korzystając z wybranych elementów storytellingu oraz narzędzi interpretacji dziedzictwa.

„Międzybajki, czyli o pisaniu i opowiadaniu bez nudy”

Dawno, dawno temu do skarbcza zwanego Muzeum Narodowym trafiły dwie czapki niewidki, siedemnaście latających dywanów, para siedmiomilowych butów, cztery magiczne zwierciadła i bliżej nieokreślona liczba ram, które warto przekraczać.

Dlaczego czasem zamiast mówić lepiej opowiadać? Czemu informacja, gdy dodamy jej skrzydeł, nie odfruwa, ale pozostaje? Dlaczego pamięć lubi absurdy i abstrakcje? Czasem wiedza i prawda są ciekawsze i godniejsze zapamiętania, gdy zdecydujemy się pokonać mityczny labirynt, aby do nich dotrzeć. W błędzeniu rozwija się wyobraźnia i wystrza percepcja. Narracja buduje historię, ciekawość działa na zmysły, uważność pomaga znaleźć sens, a mózg uwielbia zaglądać na drugą stronę lustra.

Szkolenie kierujemy do nauczycieli, edukatorów i animatorów kultury.

Szkolenie na zamówienie dla zorganizowanej grupy osób.

Istnieje możliwość zamówienia szkolenia w wersji stacjonarnej – w Galerii Rzemiosła Artystycznego Gmachu Głównym Muzeum Narodowego w Krakowie – lub w wersji online.

Czas trwania: 3 godziny (16:00–19:00).

Jak zamówić szkolenie? Ile to kosztuje?

WARSZTATY WYJAZDOWE

„OPOWIEŚCI PRZEDMIOTÓW” I „TROCHĘBAJKI O STANISŁAWIE WYSPIAŃSKIM”

Podczas wyjazdowych warsztatów próbujemy odpowiedzieć na pytania o to, kto może napisać książkę i co jest do tego potrzebne. Zaproponujemy działania aktywizujące wyobraźnię i pobudzające do twórczego myślenia.

Warsztaty w Państwa szkole lub przedszkolu mogą poprowadzić Jagoda Gumińska-Oleksy lub Katarzyna Maziarz-Górka, autorki książek poświęconych zgromadzonym w muzeum przedmiotom i artystom, którzy je stworzyli.

„Opowieści przedmiotów, czyli bajki podsłuchane w muzeum”

prowadzenie: Jagoda Gumińska-Oleksy

O czym bzycały muchy, gdy chciały pomóc parze zakochanych? Czego szukał w lustrze pewien samotny chłopiec? Czy w noc świętojańską także buty mogą przynosić szczęście? Zapraszamy do spotkania z książką, która odpowiedzi na te ważne pytania odnalazła w... muzeum. Okazuje się bowiem, że przedmioty ukryte w zakamarkach muzealnych wystaw mogą mieć czarodziejską moc i opowiedzieć nam wiele zaskakujących historii. Przy okazji baśnie pomagają zrozumieć kwestie ważne dla dziecka i jego dorosłego opiekuna. Mówią m.in. o potrzebie przyjaźni, o marzeniach, które się spełniają, choć czasem trudno to zauważyć, oraz o umiejętności docenienia swojej roli i miejsca w świecie.

„Trochębajki o Stanisławie Wyspiańskim”

prowadzenie: Katarzyna Maziarz

Dlaczego „Trochębajki” są bajkami, ale tylko trochę? Ile jest w nich prawdy i kto je opowiada? Jaką rolę w tych historiach odgrywają pewien ceniony kolekcjoner, zarozumiały piec z bronowickiej chaty i nieco wysłużony surdut? Zapraszamy do poznania opowieści o małym Stasiu – chłopcu, który lubił rysować, lub o dorosłym Stanisławie – słynnym krakowskim artyście.

W cenie:

- Spotkanie autorskie
- Czytanie książki
- Warsztaty oraz niezbędne materiały
- Dojazd do placówki w obrębie Krakowa
- Egzemplarz książki
- Możliwość zamówienia większej liczby książek w cenie promocyjnej: 25% rabatu przy zamówieniu za min. 200 zł

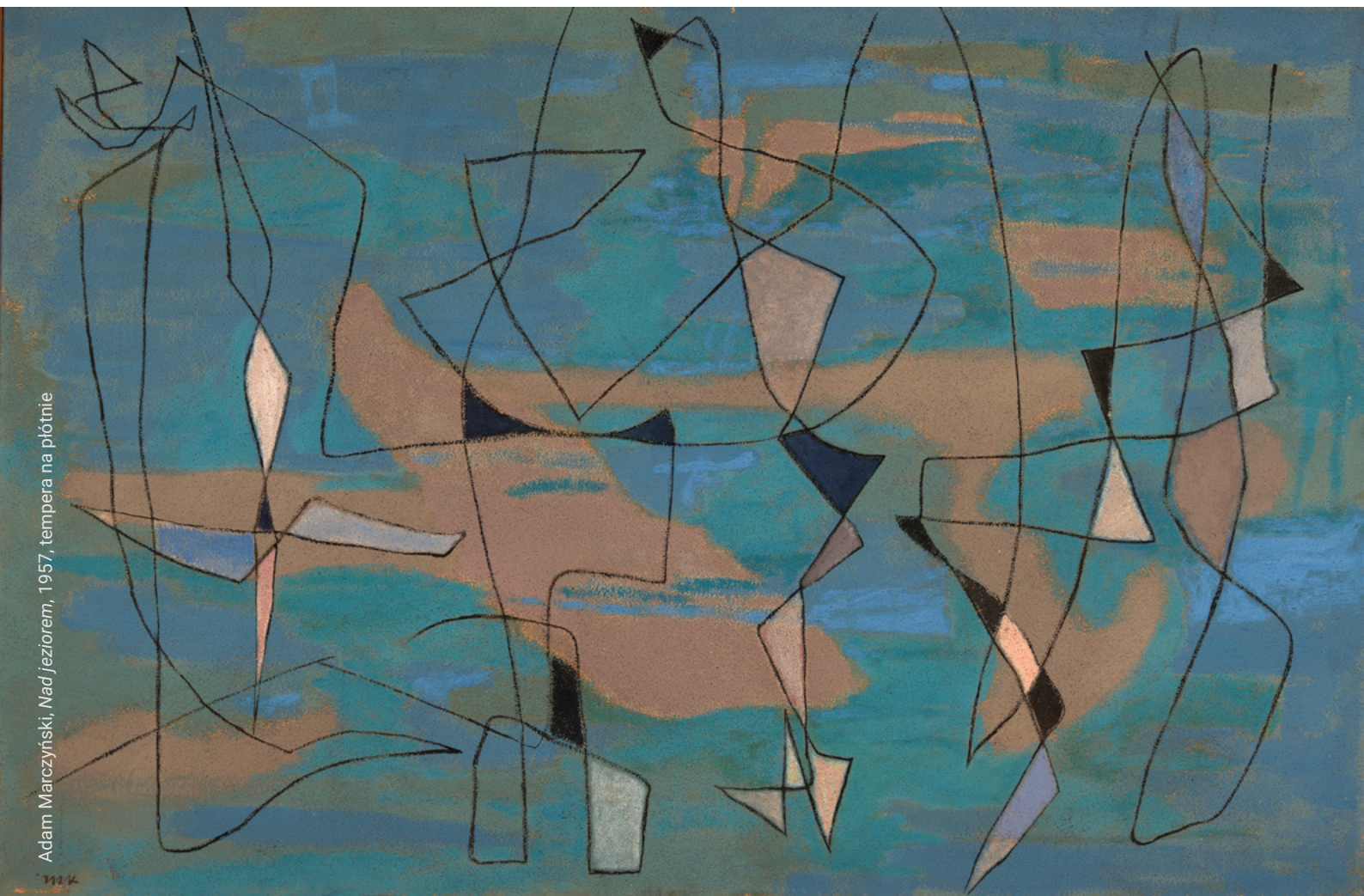
Jak zamówić zajęcia? Ile trwają? Ile to kosztuje?

DNI OTWARTE DLA NAUCZYCIELI

Wystawa stała, a może czasowa? Trzymamy się podstawy programowej czy rozwijamy horyzonty? Jak nie utonąć w lawinie ofert i informacji podczas planowania wycieczek z uczniami do Muzeum? Jest na to sposób!

Serdecznie zapraszamy wszystkich nauczycieli na DNI OTWARTE, podczas których zaprezentujemy najnowsze wystawy stałe i czasowe. Wydarzenia te będą doskonałą okazją do poznania nowych ekspozycji Muzeum Narodowego w Krakowie w towarzystwie specjalistów z Działu Edukacji, poszerzenia wiedzy, a przede wszystkim zapoznania się z bogatą ofertą edukacyjną stworzoną z myślą o potrzebach uczniów na każdym etapie nauczania.

Każdego dnia zapraszamy na oprowadzania po najnowszych wystawach, podczas których opowiemy o tym, jak dana ekspozycja może zainspirować do pracy z uczniami, a także przedstawimy towarzyszącą jej ofertę edukacyjną dla szkół. W godzinach 16:00–19:30 będą otwarte stoiska, przy których można zapoznać się szerzej z ofertą edukacyjną Muzeum. Będziemy wówczas do Państwa dyspozycji – chętnie porozmawiamy i udzielimy odpowiedzi na pytania.

DNI OTWARTE – JESIEŃ 2021

- 26, 27, 28 października (wtorek, środa, czwartek)
- 16:30, 18:00 – oprowadzania w: **XX + XXI. Galeria Sztuki Polskiej**, Gmach Główny, al. 3 Maja 1
- 16:30, 18:00 – oprowadzania w: **Polskie style narodowe 1890–1918**, Gmach Główny, al. 3 Maja 1
- 16:30, 18:00 – oprowadzania w: **Źródła. Galeria Sztuki Starożytnej**, Arsenał Muzeum Księżąt Czartoryskich, ul. Pijarska 9

DNI OTWARTE – ZIMA 2022

- 1, 2, 3 marca (wtorek, środa, czwartek)
- 16:30, 18:00 – oprowadzania w: **Muzeum Stanisława Wyspiańskiego**, pl. Sikorskiego 6
- 16:30, 18:00 – oprowadzania w: **Jacek Malczewski romantyczny**, Gmach Główny, al. 3 Maja 1
- 16:30, 18:00 – oprowadzania w: **Przedmioty. Galeria Polskiego Designu XX i XXI wieku** oraz **Przekroje. Galeria Architektury Polskiej XX i XXI wieku**, Kamienica Szolańskich, pl. Szczepański 9

Wstęp wolny, liczba miejsc ograniczona, konieczna rezerwacja: Centrum Informacji i Rezerwacji MNK, rezerwacja@mnk.pl lub tel. 12 433 57 44 (w godz. 9.00–16.00 w dni powszednie). Rezerwacja na Dni Otwarte w październiku: od 1.09.2021, w marcu: od 1.02.2022.

DZIAŁ EDUKACJI MUZEUM NARODOWEGO W KRAKOWIE

Kierownik Działu: Anna Grzelak

Programy dla szkół i nauczycieli: Aleksandra Jaremko, Joanna Kołek, Edyta Kuś, Izabela Stawarz, Marta Wojtyś-Kipiel

Programy dla dzieci i rodzin: Jagoda Gumińska-Oleksy, Izabela Lechowicz, Katarzyna Maziarz-Górka

Programy dla dorosłych i młodzieży: Anna Berkowicz, Paulina Górską, Katarzyna Mrugała, Katarzyna Szczygieł, Anna Walczyk, Joanna Zagała

Współpracują z nami (i prowadzą dla Was zajęcia): Zuzanna Buchholz, Paulina Dąbrowska, Angelika Jakubas, Lucyna Jaworska, Tomasz Kida, Martyna Majsterek, Michał Markieta, Zuzanna Mortka, Aleksandra Nicewicz, Katarzyna Oczkowska, Magda Schuster, Anna Sokulska, Matylda Szpila, Joanna Światała, Aleksandra Wnęk, Maciej Zapiór

INFORMATOR

Koordynacja: Aleksandra Jaremko, Joanna Kołek, Izabela Stawarz, Marta Wojtyś-Kipiel

Opracowanie graficzne i skład: Zofia Łucka

Redakcja: Tomasz Pasteczka

© Muzeum Narodowe w Krakowie 2021

Na okładce: Stefan Gierowski, *Obraz CCLIX*, 1972, olej na płótnie